

Het Regt

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

ABONNEMENT PRYS:

Voor de Stad 3 fr. per Jaar. 3 fr. per 6 maanden. 1-75 fr. per trimester. Voor Buiten 6 fr. per Jaar. 3-50 per 6 maanden. 2 fr. per trimester.

PRYS DER INSERTIE.

15 centiemmen den draakregel. 40 centiemmen de reklaamen. Alletozending van brieven geld. moet ons vrachtyr geworden.

Wekelijks verschynende Worsdag en Zaterdag by den Ojstet. ter- Uitgever. Huis. DE COCO. CRETEN, te Sint-Truiden.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

De toestand.

Nog op geen tydshp heeft de politieke wereld zooveel reden gehad van oplettend te zyn. Op alle punten des aerdhols zien wy groote gebeurtenissen voorvallen; maar het is byzonder met de Verening de Staten en met Mexico, met derzever lotgevallen dat Europa zich moet bezig houden.

Lord Palmerston verklaert in de Gemeente-Kamer, dat hy niet geloofst aen den uitslag ener bemiddeling noch aen eene vreedme tusschenkomst om den oorlog tusschen het Zuiden en het Noorden van Amerika te eindigen.

Men zou wel stoutmoedig moeten zyn, zegt hy, om den gang en het einde der werelijng te durven voorspellen.

Hy zegt dat de erkenning van het zuiden door het engelsch gouvernement het einde der zaken niet zou bewerken. Men moet het zich niet ontveinzen, de Engelschen hebben het meeste belang in de oplossing der kwestie. Zy dus moeten het initiatief der te nemen maatregelen nemen.

Voor de kwestie van Mexico, daer speelt Frankryk de eerste rol. Wy vernemen dat de versterking en vooraeds vloot in de eerste dagen met 6000 man gaet vertrekken.

De bevleehber der expeditie, M. Forey, na met Napoleon te Vichy beradslaagd te hebben, gaet eerstdaags naar Mexico; verlaas.

Gansch Europa lydt door de verwoesting dier vruchtzame landstreken die zooveel voortbrengen en verbruiken.

In Italie is de regeringssloosheid, de onzenigheid en de verdeeldheid aen het dagorde. Garibaldi, het roodheid, revolutionneert tegen het ministerie, tegen Rome, tegen Venetie.

In Duitschland is de door Oostenryk gedane vraag om den Zollorein in te trekken, door alle staatkundige mannen aen zyn als eenen behendigste toet om de tegenstrevers van dit land in groote moeijeligheden te wikkelen. Pruisen wil Oostenryk in overeenkomst met Rusland en Pruisen, tot den rang van tweede mogendheid brengen. Oostenryk speelt met de koepien op tafel en is zeker van Pruisen, al zoo klein te maken.

De politieke kwestien hebben zich in Europa opeengestapeld; zy hangen van elkander af; geen menschenwaard zal dien goddienschen knoop doorhakken. Europa is

op eenen vuertberg en wy gelooven dat het niet al zyne beschaving en zynen vooruitgang eerstdaags naar den bliksem zal gaen.

Met Kerkhof

Er is geene gezonde rede meer in gansch het ghespel der liberalen meer te vinden: zy willen, gedurende heel hun leven van het kruis niet welen, noch hooren, en na hunnen dood dringen zy er op aen onder de schaduw van het kruis begraven te worden. Zy houden maende dat men op het gewyd kerkhof enieder, zonder onderscheid van religie, zou moeten begraven. Volgens hen heeft er te Ucle geene schending der godsdienstige vryheid plaats gehad, omdat de burgemeester den pastoor niet heeft gedwongen het lyk van M. Demoor in de kerk te halen, omdat kolonel Demoor slechts op eene burgerlyke wyze is begraven geworden; dat er dus geene miskenning van godsdienstregt bestaan kan daer waar er geene kwestie van kerkelyke zaken is.

Zulke zinellooze redeneeringen hebben noch kop noch staert; men meit te droomen als men zulke dingen leest. Is de wyding van het kerkhof geene kerkelyke zaak, zoowel als de wyding van de kerk? Het gewyd kerkhof is voor de katholieken eene heilige plaats; met regt heeft men het de onderaerdsche kerk genoemd; het is een aenbaansel der kerk; en, even zoo dat men verlyds geene ongeloovigen in de kerk begruoft, zoo begruoft men te thans ook niet op de buiten de kerk gewyde plaats. Men heeft dus te Ucle de godsdienstige vryheid geschonden. Het dekreet van 1804 herkent dat de begravingen een godsdienstig oogenpunt hebben, omdat betzelye het kerkhof in zooveel deelen scheidt als er eeredienst zyn. Dit dekreet is altyd zoowel in Frankryk als in Belgie eensluidend uitgevoerd geweest. In de gemeenten waar slechts katholieken bestaan, is er eene byzondere plaats voor die sterven buiten den katholieken godsdienst. Het gouvernement zelf heeft altyd aenbevolen dat er zulke plaats op alle kerkhoven zou voorbehouden blyven; en zulke plaats bestond te Ucle. Het art. 14 van de Constitutie, hetwelk de vryheid van godsdienst waerborgt, is niet afgeschaff; de liberalen schynen zulke te vergeten; maar ook wat bekruenen zy zich met de vryheid der katholieken!

Ons ministerie zou zich nogtans wel mo-

gen herinneren dat men in Belgie zeer verdraegzaam is, zoo lang men aen onzen vaderlyken godsdienst niet rake.

Indien men gelyk eertyds in de kerken nog begruoft, zeker zoudt gy het regt niet hebben de ongeloovigen in onze kerken te doen brengen. Het is hier dezelfde zaak; want zonder kerkhof geene kerk. Wy zouden wel eens willen zien of, indien men het lyk van eenen christenen op het joodsch kerkhof begruoft, de liberalen niet hun scheinheilig schapenvel zouden aentrekken, en luidop roepen en schreeuwen dat men de godsdienstige vryheid schendt!

De kwestie van eigendom is heel verschillend. Ieder eeredienst heeft regt op eene begravingsplaats, welke hem uitsluitelyk toehoort. Maer zoo het art. 16 volgens den zin der liberalen, vryheidschending voor onzen godsdienst moet uitgelegd worden, dan is de burgerlyke magt volsrekt meesters in de kerk en buiten de kerk. Het kerkhof is de kerk.

Langmoedigheid is het karakter der Belgen; maer wees! als de pelerde leeuw zyne manen begint te schudden.

Geene vryheid meer

De ministeriele drukpers heeft veel gerucht gemaekt tegen de weltige reklaamen der geestelykheid in de zack van Ucle.

Zoo handelen gewoonlyk onze liberalen. Met veraclting verstooten zy de kerk; terzelvtyd hare bedienaers lasterende, en nogtans isehen zy voor hunne afgestorvenen de gewyde aerde en de gebeden der kerk. Zudaer zonderlinge tegenstrydigheden! Maer de mannen weten wel wat zy doen. Me, roo te handelen, beoogen zy niets dan de penbare opinie te misleiden. Zy willen, kist wat kost, doen gelooven dat er hun geeneerbied voor den godsdienst ontbreekt. Hunne kies-belangen dwingen hen zoo vele onzigtigheid te gebruiken.

De ministeriele drukpers verklaert zich dus ten voordeele der batelykste onwettelykheid. Zulks verwondert ons niet. Na den priester let regt afgenomen te hebben van te spreken en te schryven, moet het nieuwe politiek ok aen de katholieken het regt onnemen van begraven te worden in eene plaats, gaegend door de bedienaers van hun egeenen eeredienst. Men zal de joodsche begraefplaatsen, de protestantsche, de calvinische en lutheraensche kerkhoven

aerbiedigen; men zal zelfs de begraefplaatsen der Mormons en der Saint Simonisten aerbiedigen; maer weg met den catholieken kerkhof. Deze laetsten zal men mogen onteeren, straloots en ten allen tyden, alle akt van onteering zal zelfs verdiensstryk zyn in de oogen der voorvechters van mei-november. Bestaet er nog regt of veyheid voor de catholieken? Voorzieker neen!

De liberalen vervolgen de catholieken tot in het graf; zy betwisten hun den eigendom van de weinige aerde welke hunne asschen bedekken, zy vervolgen zelfs de verening der dooden. Zou er misschien onder dez laetsten geene gevaerlyke samenweering kunnen gevormd worden tegen de heerschende party?

Catholieke Belgen, niet waer, wy eischen geenszins van in een joodsch of protestantsch kerkhof personen te doen begraven, die in den schoot der Roomsche kerk gestorven zyn? En de vrydenkers willen ons een regt ontrooven, dat de wet waerborgt aen al de Belgen. Men zou haest meinen dat wy den uitzendelings-hok zyn? Maer toch slechts zoo lang het duert.

Italiaensche kwestie.

In de kamer der gedeputeerden te Turyn heeft er eene discussie plaats gehad over de italiaensche politiek en over de ontwerpen tot oplossing der romeinsche kwestie. M. Durando, minister der buitenlandse zaken, heeft verzekerd dat het fransch verbond de grondslag der politiek van het turynerkabinet was, en van Rome sprekende, voegde hy er by: e ongelukkig de natie, welke geen geduld heeft! Hebben wy dus geduld, en ik zeg het u met de innigste overtuiging, wy zullen naar Rome gaen in eene weinig verwyderde toekomst.

Dat is klaer en betekenisyvol. Durando kent nogtans de diplomatische depechen van Thouvenel, die den statu quo beloofden en waerborgden. Oiwel zou misschien Durando depechen bezitten welke noch John Russell, noch lord Cowley, noch Thouvenel zelf niet kennen? Het ware de eerste maal niet dat de napoleontische politiek zulken toer zou spelen.

Spanje en Engeland kenden ook de ontwerpen van den franschen baes niet nopens Mexico tydens het begin der expeditie. Maer die geheimomhulling heeft toch aen Frankryk geen geluk bygebragt.

Scuilleton van het Regt.

EENE KAROTTE. MONONKEL KWINTEN.

Hoe Mononkel Kwinten naar Brussel reordt genodigd.

In afwachting dat onze scuilleton « De Zor » afgewerkt en behoorlyk gedruckt te voorschyn kome, en wy weer een ernstig werk op het getouw zeten, zullen de lezers van het Regt ons geduldig, met hunne gewoone toegenegenheid, eene kleine boertige geschiedenis laten afspinnen. Aityd kwartertemperdagen in den scuilleton is ook niet betamend; de lezers zouden ten langen laetste wel meenen dat hy door eenen professor geschreven ware. Ergo, iets van Mononkel Kwinten. De geschiedenis is echt, zoo waer als de zon; en het spyt ons dat wy den wezenlyken naem van onzen Mononkel niet mogen voor den dag brengen.

Mononkel Kwinten, statige boerenburgemeester van het hollandsch Limburg, en van den spiergen ouderdom van een vyf-en-zestig jaer, had Feeds zynen jubile van een vierde-eeuw burgemeesterschap zegelyend gehouden. Mononkel was een man geheel van den ouden tyd. Eene korte vloeren broek, blauwe kousen met roode banden boven de knieën opgetrokken, zilveren gespen op de schoenen, eenen drytoot op het hoofd, en een lan-

ge blauwe kiel, op den boezem niet opengesneden, maer dien gy als een kassivel aantrekt, hing hem tot over de knieën te fladderen. Myne ouders gingen zoo gekleed, zei hy; de wereld is bedorven, de mode brengt hem ten onderen.

Gy zoudt geld gegeven hebben om hem by eenen zoneravond, de wandelspade op de regte schouder den mesthofhoud op de hieën en zynen magtigen dikken buik voorant, met gemetene stappen door de laen aengewandeld te zien komen. Eenigen groeten hem: Heer burgemeester; de kinders hietten hem: Mononkel; en de poezelige boerinetjes, die den hoogruietel op de huppelende schouders langs hem doortrokken, lachten en knikten hem bevallig toe; dag Mononkel; gy zyl een beetje op de wandeling, Mononkel.

Mononkel was niet getrouwd geweest en huide met zyne eenige zuster, vrouwlyn van een vyftig jaer, weduwe, en die haren eenigen zoon te Brussel op de hoogtschool de geneeskunde liet studeeren.

Frans had eerst zyne studien van geneeskunde te Leuven begonnen; en was onverwachts met pak en zak naar Brussel gestoven.

In eene zitting des kerkfabryk veroorloofde ziele de pastoor eens te vragen: wel, heer burgemeester, hoe gaet het met mynheer Frans? Hy is nog attyd te Leuven?

— Neen heer pastoor, Frans is tegenwoordig te Brussel.

— Wa! te Brussel, in de universit libre!

— We ja, heer pastoor.

— En inds wanneer?

— Sins ongeveer tien of vyftien maanden.

— En gy hebt my daer niets van gezegd; Frans, heer burgemeester zal geheel en gansch liberael worden; e universiteit van Brussel is de universiteit der loje.

— God sloeg Mononkel in de handen, dat heeft hy my niet gezegd! Maer toch; heer pastoor, voor onzer Frans is niets te vreezen; hy heeft juist den ard van mynen broeder, zyn vader zaliger, een goof gelyk een peerd en een hart gelyk eene uinf. Neen; ween; voor Frans moet gy niet bang zyn.

De pastor schudde met het hoofd en Mononkel naer zyne oude zuster: Threes, weet ge wel wat de pastoor gezegd heeft: dat de universiteit van Brussel de universiteit der loje is, en dat Frans daer geheel en gansch liberael worden.

— Dat is toch niet waer? Neen, neen! Frans is zoo geen jagen, gaet Threes voort; maer weet gy wat wy zullen hem daer eens over schryven; want de pastoor die weet nog al wat hy zegt; als ik het goeandek; Frans is nem ook een laetsten keer dat h hier op vakantie was, niet bezoeken gegaen.

van het roodgeverwd broodschap weggedragen. Zy giugen Frans dadelyk eenen brief schryven. Mononkel zet zynen nyper met twee ronde glazen op den neus, trekt met de regietie nauwkeurig looten lynen over het schryfpapier, doopt de pen in den inkt en vraegt: wel, Threes, hoe zou ik beginnen?

— Ik zou hem maer schryven wat de pastoor u gezegd heeft.

Mononkel liet den boezem op de tafel zakken en schreef:

— Frans!

— Gy moet niet meer « Frans » schryven; dat gaet niet, indien zyne vrienden zuiken brief in handen kregen.

— Hoe moet ik dan schryven?

— Wel schryf: « Beminde neef »

— Ik zou toch liever Frans zeggen; beminde neef, dat is zoo kael.

— Wel, schryft dan al aen.

— Ik zal zoo schryven « Beminde Frans »

— Ik ben op de pastory geweest voor de rekening van de kerkfabryk, en de pastoor is tegen my uitgevallen, teelyk uitgevallen dat gy op de universiteit van Brussel de medecyden studeerdet, op de universiteit van de loje, zegde hy! Frans dat is toch niet wel gedaan: gy hebt ons niet gezegd dat de universiteit van Brussel zoo eene beiderfelyke school was; schryf ons terug of dat waer is? Want uwe moeder en ik, wy kunnen er

Men heeft veel gediskuteerd over de verdiensten van het systeem Willems over de koepokken-enting. Een aanhanger van dit systeem, M. Delwart, sedert dertig jaren professor in de veertshool en provinciaal raedslid van Brabant, brengt eene hulde aan M. Willems met zyne onbetwistbare ondervinding.

Hy vraegt aen den Raed eene hulpsom van 2000 fr. om de experimenten voort te zetten, die volgens uit, de kracht van dit systeem moeten doen uitschynen.

KULLAGIE.

Wy hebben nogmaels gesproken van een schoolvisiet tot lafenis van de hoog- en breedgelakte heeren inspekteurs.

Een arme schoolmeester, sinds dertig jaer in eene gemeente, had over vyf-en-twintig jaer, in thart vanden winter, by hagelen sneeuw en gefluit van den noorden wind, in het portaal der school zynen hoed, uit vrees van tandpyn, zonder oorlof van den doortuchtigen schoolopziener vermetel durven opzetten. Ongehoorde majesteit-schending in geen duizend jaer nit te boeten! De school is aen; de de inspekteur komt onverwacht binnen, den hoed styf op den pyligen kop, en zonder den goeden dagte groeten: Paul!... gy stookt uwe stoof te sterk... dat is hier niet uit te houden. — Wel heer inspekteur, de kinders hebben al koud als zy aankomen, en er zyn er nog eenigen die huiverachtiger zyn dan andere: De koorts heeft hier geheerscht. — De koorts moest hier niet heerschen. Wat, gy laet uw berd zoo onafgewischt staen! De schoolmeester vaegt het kryt van de zwarte plank met zyne hand gediensig af.

Smeerlap! Hebt gy geene spons om het berd af te vagen? wanneer is de school nog gekeerd? — Dezen morgen, mynheer. — Dat kan niet zyn: ziet gy daer het stof en het slyk op den vloer nit liggen? ik vraeg u wanneer de school nog gekeerd is? — Wel dezen morgen, mynheer. — Is dat eene manier van uwen heer inspekteur te antwoorden, lomperik? men geeft iemand zyne titels: mynheer de provinciale of kantonale inspekteur moet gy zeggen. Waer zyn de kinders in de gewyde geschiedenis? — Aen deschepping der wereld; wil ik ze eens ondervragen, mynheer de provinciale of kantonale inspekteur? kinders, past op! op hoeveel dagen heeft God hemel en aerde geschapen? — Op zes dagen, meester. — Dat deugt niet; ik zal zeeens ondervragen, draeit hy zich met giftige oogen op de kinders aen: Deze beginnen allen te beven als riet, en de kleinste beginnen te weenen van schrik. — Is dat uwe kinders opvoeden? het is als of ze nooit menschen hadden gezien, die boschvallen! ik zal ze eens ondervragen: op hoeveel typstippen heeft de Almagtige het aenzyn der dingen uit den bejaerd te voorschyn gesproken? De kinders staen met den mond open te luisteren en verstaen niets. Ik vraeg u op hoeveel tydstippen heeft God de wereld geschapen? — Op zes dagen. — Hoe leert gy uwe kinders dat zoo? Er zyn dry verschillende denkwyzes over den tyd dat de schepping geduerd heeft, alle dry nitgelegd in den italiaenschen schry-

niet van rusten of duren. Gy hebt in uwen laetsten brief nog dry honderd franken geld gevraagd; is het eerste dan al op? En moer gy altyd nog zooveel nieuwe boeken hebben? Gy sprekt van een ding dat gy *trousseau* heet, wat is dat? Kost dat ding dan zooveel honderde franken? Uwe moeder wil my niet laten naar Brussel komen en zegt gedurig: wat zoudt gy daer doen? gy zyt nooit nergens geweest en Brussel is zoo ver van hier. Ik geloof toch ook dat zy gelyk heeft. Wy zullen daer in de vakantie eens over spreken; maer laet nu niet van ons dadelyk te schryven of gy te Brussel zoo'n deugniet zoudt kunnen worden. Vele groetenissen van uwe moeder en van my.

Uw Mononkel.

P. S. De smid zyne dochter, Katoke, is vandaag voor my getrouwd met Jef van de witte Loeve. Ik heb gisteren den inspekteur en den bouwmeester te huis gehad; maer die krelis kunnen zuipen! hunne keel is zoo droog als eene stoofbuis. Onze hengst heeft op de laatste expositie de eerste medaile gehad, en onze groote zog, de tweede prys. Onze kapellaen is vertrokken; wy verwachten een anderen en de ziekte begint weer aen de patatten. Sefkens, seffens antwoord.

Nu eens een woordje over Frans. Het was reeds een per namiddag. Frans lag nog in het bed te rouwen gelyk een kever, verzonken in den loof-

ver Piaciani, en gy leert zoo maer styf af op zes dagen. domoor! — Wat schiep God den eersten dag of het eerste tydstop? — Hemel en aerde. — Wat is het eerste geschapen, de zon of het licht? — De kinders: wel de zon is het licht. — Dat is niet waar, en daer zyn zelfs schryvers die beweerden dat men door deschepping van het licht de schepping der engelen moet verstaen. Uwe kinderen weten niets. Gy daer, op de tweede bank kom eens aen het berd. Het kind begint zich in de oogen te vryven, te weenen en te roepen: ik zal het niet meer doen! ik zal het niet meer doen! Het is niets, karelke, gaet de schoolmeester by, ga maer eens aen het berd om te rekenen, gy kunt de vier regels immers. Het jongske gaet met lange beenen naar het berd. De inspekteur; daer was een kapitein van een schip die een jaer moest varen eer hy aen aen land kwam, en die alle dagen met zyn borreltje een biskwiet at; hoeveel biskwieten eten dan de overige schippers? — Mynheer de kantonale of provinciale inspekteur, stamerde de meester hem in het oor, dat kan niet uitkomen, geloof ik. — Zwyl het zyn de kinders die moeten antwoorden Karelke begon och arme met het kryt te werken, en schryft het antwoord: 365 biskwieten. En de schippers dan? Vraegt de inspekteur. Het jongske begon te weenen. Wat stamp hy met den voet, uwe kinders hebben geen verstand van myn zoo eenvoudig voorstel te vatten! Gy daer wendt hy zich tot een elfjarig meisje, hoeveel kleuren zyn er in het licht van een zonstraal! Een mynheer. — En welke? — Wit, mynheer. Zoo, zoo! Uwe kinders weten nog niet dat er zeven kleuren zyn! Hebt gy nooit gesproken van het werktuig dat het licht ontledigt en dat de natuerkundigen *prisme* noemen? — Ik heb dat werktuig nooit gezien. — Ik kon dat wel denken; ik weet niet, lomperik, hoe gy uw diploma bekomen hebt; 't is eene schande voor het onderwys. Gy weet niets, uwe kinders weten niets en geheel de gemeente weet niets.

De arme schoolmeester die vrouw en kinders had, en met een trekje van duizend fr. het jaer moest rondspartelen, stond daer gelyk een verwezene, gelyk een sukkel, blootgesteld aen de versmadingen der kinders, wier achting hy zoo noodig had om goed te doen. Maer, kullagie! waerom had by ook zynen hoed zonder oorlof in de tegenwoordigheid van den heer kantonale of provincialen inspekteur opgezet.

Frederik de groote vroeg aen de geleerden, waerom bestaan de musschen? Zou men ook niet kunnen vragen; waerom bestaan de schoolopzigers? Kullagie! Bacon zegdt: veel geleerdheid leidt tot God en weinig leidt van Hem af. Zou men ook niet kunnen zeggen: Vele schoolopzigers leiden tot het zottemits en weinig tot den *Sens commun*. Inspekteurs, Kullagie!

P. S. De kullagiemeester verzoekt de lezers die hem gedoogen te bedillen. *eerstzynie kullagie goed na te lezen. Hetgeen hy wer Eugène Sue en Victor Hugo zegt, heeft, uit de stof betreft, in den Courrier de Bruxelles gestaen: Les Misérables comme idée philosophique sont*

zwaren slaep van een magtig ribot, en ganschen nacht door op de kamer onder kamraden lustig gehouden. De tafel stond vol ledige flesschen; stompen cigaren lagen over den gaschen vloer, zelfs tot op het klavier van den buffa-piano, met hare witte asche over alle noten hengegworpen. De stoelen stonden dooreen of sneuvelen met den stempel omhoog, als ware er een storm doorgevaren. In den canape die onder een hangend menschengeraemte tegen den muur stond, lagen anderen en dooreen geworpen, romancen, operas, pot-pouris voor piano, boeken van heel- en geneeskunde, lange deutsche pypen paquetten tabak, visietkaarten en brieven van lapriesken. Aen den verdorden en beenen arm van het geraemte hing een parasol, en het akelige dooshoofd droeg een Garibaldi-hoedje. Frans lag nogmet zyne botten aen in het bed, en had niets nitgedaan dan zynen paletot, dien hy in het middin van de plaats onder de tafel had wegge-meten. Het was er de toren van Babel, en het moest er dichtig gestormd hebben.

Frans was een der beste studenten die misschien ooit ter school gingen: een dag indie was hem zooveel als zeven voor zyne makers; maer nu en dan ging hy eens op gang, en dan ook zoal gesierd en gezwierd als hy maer en duit op zak had. Kom, jongens, zei hy tot zyne makers, ik

inférieurs aux Mystères de Paris. Met te zeggen dat Eugène Sue wysgeer was; staet hy nog niet in de Litanie van alle Heiligen.

Epicurus was ook een wysgeer; wy hebben ten slotte van de Misérables gezegd dat zy protestantsch waren, ergo mogen ze niet gelezen worden. Onze lezers die ons bedillen, zullen zoo goed zyn de kerkvergadering van Trenten aen het hoofdstuk der verbodene boeken te lezen. Ergo men gawaerdige eerst onze kullagien na te lezen; zy zyn wel zoo lichtzinnig niet geschreven als men zich dat oppervlakkig inbeeldt...

PROVINCIALE RAED.

Men heeft ons reeds verscheidene malen willen ten laste leggen dat wy de politiek in den provincialen raed wilde indringen. Nu komen wy het aen alle opregte catholieken vragen of wy niet ten vollen gelyk gehad hebben van de kiezers aen te sporen om conservatieve kandidaten te kiezen? Al onze kiesartikels voor de provinciale Staten zyn nu gewetigd en waer gemaakt van al hetgeen wy gezegd hadden, indien zy liberale mannen naar den provincialen raed zonden.

Catholieke Limburgers, de zitting van onzen provincialen Raed is allernoodlottigst voor ons optuie. Wy bekenen het; het is tyd dat de neerlaeg welke wy komen te ondergaan ons de oogen openen. De vryheden der kerk zyn door de hevigste aanvallen door de liberalen aengevallen geworden. De heeren Theuwers, Barthels en H. de Cecil hebben een voorstel gedaan dat de wetgeving zich zonder uitsstel, uit dringende noodzakelykheid, bezig houde met de herziening van het dekreet van 1809 over de bestiering der kerkfabryken. Wy moeten ons de gewichtigheid dier kwestie niet ontveinzen. Men wil de wereldlyke magt in de plaats van de geestelyke indringen. De zitting is allerwoeligst geweest en natuurlyk hebben de conservateurs den mond kunnen openen; hun woord werd als verdoofd tusschen al het gerucht en het tempeest.

Catholieke Limburgers, is het nu niet waer dat de provinciale raed zich met politieke kwestien bezig houdt, dat by gevolg er moet gewerkt worden om conservatieve kandidaten te hebben? Overal en in alles wil men den Godsdienst verpletten.

Plaetsgebek belet ons vandaag daerover verder uit te wyden; wy genoegeen ons de namen te geven, van wie voor en wie tegen het voorstel gestemd hebben. Ziehier dezelve die tegen gestemd hebben, zoo als men ons dezelve heeft megedeele: de Mathys, Schoonbroodt, Reynders, Ghysens, Hermans, Peeters, Ramaekers, Wateleux, Vliegen, Vanmalleghen, de Menten, Vanbrienen, Ulen, Stiels, de Woelmont, de Borchgrave, Marchal.

Hebben voor gestemd: Degeur, Barthels, Jaminé, Vanham, de Fastré, Kösters, Schoolmeesters, Daris, Bruls, Theuwers, Bamps, Bellefroid, de Cecil, Bamps, Smits, Van der Elst, Frenay, Jacobs.

Wy zullen terugkomen op die kwestie en doen zien dat het catholieke Limburg den grootsten intrest heeft tegen de liberalen in te dringen. De zitting van 1862 wettigt ons streven, onze tegenkantiing; ook kunnen de liberalen er zich aen verwachten.

P. S. Wy ontfangen eene correspondentie uit Hasselt over de provinciale zitting van 1862, welke wy tegeu aenstaende nummer zullen inlassen. Vandaag is het te laet.

DE KAMER.

De beraedslaging over de kwestie van Ucele wordt in de kamer voortgezet. M. Kanonik de Haerne kent het absolut regt toe aen de geestelykheid om vrydenken en diegenen welke in vrydschap der kerk sterven, de begrafenis op gewyden grond te weigere. Hy grondde zich op twee onloochenbare autoriteiten. M. de Hanseur en Liedts, die als ministers formeel hunnen onderhoorigen bevolen hebben, dat alle maetregels moesten ge-

heb Mononkel zyne beurs weer bloed gelaten; ik kan niet meer studeeren. En dan op ribot.

Mynheer Frans, kwam de med om een per de kamer opgegaen, mynheer Frans! hoi, mynheer Frans!

— He! wat is er? rekt hy zich en wryft hy zich den slaep nit de roode oogen.

— Een brief, mynheer Frans.

— Ha! ha! breekt hy den brief open, dat is van Mononkel! Als wy hem maer te Brussel krygen, dan is het spel over, over, lacht hy onder het lezen; hy moer toch aen gelooven, en wy zullen hem eens eene duchtige karotte trekken.

Ziehier wat hy Mononkel nog denzeiden dag terugschreef:

« Allerliefste Mononkel!

» Ik koom zo regt uit de kerk van Sinter-Goelen, waer een vermaerde predikant zich heeft laten hooren. Het lof dat daer op volgde, heeft vandaag wat langer dan gewoonte geduerd; ik weet niet of ik mynen brief voor het vertrek der poste nog zal kunnen afschryven. Mononkel, myn lieve Mononkel laet u zulks toch niet wysmaken van de universiteit van Brussel; dat is altemaal gazettepraet wat zy daarvan vertellen. Myn professor en ik, wy gaen alle dagen te Sinter-Goelen naar de kerk, en Frans heeft, Goddank! te veel

nomen worden, om de uitoefening van de vryheid van eeredienst, in zake van begrafenis te verzeeken. Het dekreet van 23 prairial jaer XII beveelt de kerkhoven te vryleelen.

Het regt der geestelykheid ontkennen, zou een wezenlyken aanval tegen de vryheid van eeredienst, tegen de vryheid van geweten daerstellen, en het is in dit oogpunt, dat de achtbare graef de Theux de kwestie heeft behandeld, terwyl de minister Vandenspeereboom in heel die zaak niets anders ziet dan eene politie-kwestie, in welke de geestelykheid teemaet afhankelyk is van den burgermeester, die alzoo eene onpaelde volmagt zou hebben om te beslissen in wat het geweten en de zending der geestelykheid betreft.

De catholieke Belgen moeten zich meer en meer overtuigen dat men hun de laetste vryheid wil ontnemen, en de vryheid van godsdienst, voor hen ten minste, uit de charte van 1830 zou wenschen te schrabben.

Men bemerkt dat de aardappelziekte veel toeneemt, op de eene soort meer dan op de andere. Maer men moet daerom geen alarm roepen. De ryndom der aardappelen is reeds ver gevorderd, en sinds lang, heeft men zulk geene groote en goede aardappelen gevonden, als dit jaer. Al behield men nu maer eenen aardappel op drie nog zouden er meer zyn dan op andere jaer. Over 20 jaer, als men op 10 aardappels eenen slechten had, smeeet men hem weg, zonder iets te zeggen. Nu, als men er op tien eenen ontdekt die slecht is, gehele de wereld spreekt er van. De eenen — 't zyn de geldwinners. — Schreeuwen uit speculatiegeest, de anderen, de geduchte wagtloffers — schreeuwen uit angst, en zoo schreeuwt dikwyl, de gelielee wereld, voor het nood komt. Vader Cats zegt:

Wel vrienden, leeft gerust en stil uw bange geest.
De vrees is dikwyls meer als dat er wordt gevreesd.

Stadsnieuws.

volgens het Nieuwsblad van Hasselt krabt St-Truiden achter uit... 't is toch aerdig dat men uit alle gewesten des lands studenten naar ons stadskollegie zendt, om daer geleerdheid en opvoeding te erlangen... by een volk dat achter uit krabt. 't is nog aerdiger dat ons kollegie alle jaer pryzen by het gouvernement behaelt, en dat de kopstukken van het onderwys ons stadskollegie soms boven de atheneums van Luik, Gent, Antwerpen en Brussel plaats... Zoudt gy niet liever zeggen dat het Nieuwsblad en de liberalen achteruitkrabben met dusdanig savé of zeever te verkopen. Au reste men weet over lang dat het Nieuwsblad het poejen niet heeft uitgevonden.

— De burgemeester van Alken, M. Boes, is aen eene geraektheid, verleden donderdag, 24 dezer, schielyk gestorven te Herck-St-Lambert, op weg zynde om zich naar Hasselt te begeven. De overleden telde 72 jaer. Zyn plotseings afsterven baert overal droefheid en wordt algemeen betreurd.

— Dezer dagen is een inwooner van Diepenbeek boven Leppersen door twee kerels aengehouden, die hem eerst tabak vroegen. Op zyn antwoord dat hy niet smoorde, vroegen de deugnieten hem geld en dreigden het hem af te nemen, zeggende dat hy er by zich had, mits hy eene koei ging koopen. Geene uitkomst ziende, wierp hy eenig geld toe en spoedde zich uit de voeten. Die twee baenstroopers zyn nog onbekend.

conscientie om van het pad der deugd af te wyken. Uw eerwaerde heer pastoor, die goede man, heeft hem dat te diep in den boezem geplant. Maer, Mononkel, gy moet volstrekt binnen acht dagen naar Brussel komen. Ik heb gisteren den ganschen dag in het bed gesteken van verdriet dat ik u in zo langen tyd niet meer gezien heb. Ik ware zeld eens overgekomen; maer ik moet nu dag en nacht studeeren voor het examen. Mononkel, wilt gy hebben dat ik een deftig examen doorstaen, kom my dan op het spoedigste bezoeken, op het spoedigste, op het spoedigste. Den goeden dag aen Moeder.

Hiermede sloot hy den brief en zei: laet hem maer komen! wy zullen hem eens eene duchtige karotte trekken. Want, wreef hy zich met de hand voor het hoofd, ik koom nog met geen vyf tien honderd franken toe, om myne schuld van de twee laetste maenden te betalen. Ach, myn lieve Mononkel, wy zullen u Brussel eens leeren kennen... En hierop begon hy het liedje van Berger te zingen: *Le dieu des bonnes gens*.

There s. zei Mononkel met de tranen in de oogen, toen hy den brief van Frans gelezen had, ziet gy wel dat het altemaal leugens zyn! de arme jongen, ik ga hem ook bezoeken.

(Wordt vervolgd.)

— Ind'en de ziekte aan de aerdpapelen is, heeft men toch in verre na zoo ongerust niet te zijn als op andere jaren, vermits zy de helft ten minste meer zullen opbrengen. Zoo heeft men 17 kils gewogen hier ter stede voortkomende van 20 struiken. Er mag dus al een zieke meer op zijn dan op voorgaande jaren, en nog zullen er oneindig meer zijn. Dat men zich dus door geen geschreeuw late verontrusten.

Versehillige tydingen.

Die de ruiten breekt... wordt ryk. Zuhier op welke wyze: Een der middelen om zich van zyne schuldeischers te ontlasten, is dit welke het civiel wetboek zeker niet aangewezen heeft en dat een kustbewooner der Ourthe ontdekt heeft. Onze Ardenner was sinds eenigen tyd door eenen ganschen hoop schuldeischers vervolgd, en de stroomen van den Pactole liepen door zyne hut niet, waer men slechts den scherpen eigenaardigen reuk van het gezegeld papier ontwaerde. De huissier, bygestaan door zyne gewoone medewerkers, kwam eindelyk alles in naam der wet aenslaen. De arme bloedvoedend van zich van zyn arm meubeigier te zien othlooten, schreeuwde met verloorde stem: « Dat zult gy toch niet krygen. » En daarmede eenen franschen paternoster gevoegd, slaet hy met de vuist door een antieken spiegel. Het glas spingt verbryzeld in duizend stukken, terzelfder tyd roit er over den berden vloer een ware stroom van goude louisen.

De huissier, onthut, wordt weldra menschevender. Hy zou de man wel gekust hebben; nu was deze immers ryk. Hy verootmoedigt zich zoo laag van den armen, ik wil zeggen den ryken boer, zyne schyven te helpen byeenscharen, en neemt er van wat de schuldeischers toekomt.

— Op het einde van augustus zullen er groote manoeuvres in het kamp van Beverloo plaats hebben, ten einde te onderzoeken welke heruiting er aan de cavalerie moet gegeven worden, om ze in betrekking te brengen met de nieuwe artillerie. Men zal er dry brigaden cavalerie en zes batterijen vereenigen, onder bevel van generaal Lahure.

— Bergen, 24 july. Er wordt een treurig nieuws in onze stad verspreid. Er zijn nogmaals onlusten in den Borinage uitgebarsten, en heden morgen zijn er detachementen gendarmen ter plaats gezonden. Men spreekt van werklieden, die in de koolmynen uit onze omstreken de treklynen zouden hebben willen doorsnyden.

ITALIE.

Men schryft uit Napels, 19 july, aan het *Journal des Débats*:

« De tydingen uit de Abruzzes melden eene nieuwe herneming der baenstrooperij. De provincien Teramo en Chieti, die tot hertoe niet veront-rust geworden waren, worden door de baenstoo-pers doorkruist. De bende van Caccione en die van Stramengo hebben zich ten getalle van 100 vereenigd.

In de provincie Aquila doorloopen vele kleine benden de bergen van Marsica, en in verschillende plaatsen heeft men nieuwe detachementen moeten plaatsen tot veiligheid der reizigers en der malle-pisten.

Eene nieuwe bende van 60 man heeft zich gevormd in de provincie Ascoli welke aan de paus-syke uaten grenst.

De italiaensche bisschoppen hebben zich allen verbonden een jaerlyksch gedeelte van hunne jaerwedde aan den H. Vader af te staen. Men geloof dat de bisschoppen van andere natien hetzelfde besluit genomen hebben.

Turyn, 23 july. De dagbladen melden dat een zeker getal jongelingen uit verscheiden steden naar Genua zijn vertrokken, atwaer men denkt dat zy zich voor Palermo zullen inschepen.

Men is in Frankryk en Italie zeer ongerust opzigtens de ontwerpen van Garibaldi, welke ditmael niet tegen Griekenland of Turkye gerigt zijn, maer wel tegen Rome en de frsche bezetting dier stad. Te Rome mist men de aenstaende ontscheping van Garibaldi en zelfs verkeerde men er over eenige dagen onder den invloed eener paniek, welke hrt zenden van twee bataillons van het fransche korps en eene versterking noonzakte.

Te Parys sprak men gisteren van zeer nauwkeurige instruktien welke uit Vichy aan MM. de Lavallette en de Montebello gezonden zijn, om hun eene zorgvuldige waekzaamheid en krachtdadige maatregels in het voordeel van het wereldlyk gezag voor te schryven.

Eindelyk, en dit is ernstiger, in den avond van 20 july, heeft de schrepskapitein, het bevel voerende over de zeedivisie van het grondgebied, door eene depeche uit Parys het bevel gekregen onmid-delyk met een advies-vaartuig naar Civita-Vecchia te vertrekken, en reeds des andere daegs wapenden de fregaten dier divisie zich ten oorlog en maekten zy zich hereed om op het eerste sein see te kiez n.

Voegen wy erby, dat de overmaking der gewig-tige tydingen aan den telegraef was verbo-

Dezelve zijn slechts door eenen brief uit Toulon ontvangen. D'wyl echter deze wapeningen en vertrekken niet verborgen kunnen blyven, is het waerschynd dat de hoogere overheid, door zich tegen hunne cirkulatie te verzetten, geen ander doel heeft gehad dan te beletten, dat die tydingen in Italie aenkamen, vóór dat de fransche vaer-tuigen hunne zending vervuld hadden.

Dit alles schynt gewigtige gebeurtenissen te doen voorzien.

Amerika.

De toestand van het noorderlyk leger, na de gevechten van 29 en 30 july was zoodanig dat het scheen verloren te zijn. Op eenen zywaertschen marsch aengestast, by afzonderlyke divisien stry-dende, met eene overgrote hoeveelheid legerwa-gens in zyn midden (4000), door het getal over-mand en eindelyk overwonnen, had het geene an-dere schuilplaats dan achter de rivier James.

Harrison Bar is, in overeenstemming met den kommandant van het Smaldeel, tot eenen nieuwen operatie-grond gekozen; de noorderlyken zijn er thans gekampeerd, gedekt door het geschut der kanonneersloepen, met de linkervleugel in dezelfde rigting als Richmond, tegenover zy vroeger lagen; de vyand ligt gansch rondom hen.

Hanne Linie is op 27 mylen afstand van Rich-mond. De noorderlyken hebben dus 20 mylen grond, voet voor voet, man voor man, in bloed en dood, gedurende de gevechten eener week ver-loren. Het noorderlyke leger is niet ontmoedigt, doch verzwakt; het gelykt aan een sterk man die men in korten tyd herhaalde malen heeft aderge-irien. Het heeft rust en versterkingen noodig. De stelling welke het bezet, is gezond.

Frankryk.

Londen 24 july. Men meldt uit Constantinopel, aan de *Agencia-Reuter*, dat de conferentie over de zaken van Servie heden zijn begonnen.

De minister geiaat Italie by de Verhevene Porte te vertegenwoordigen, is verleden zondag avond te Constantinopel aengekomen.

Marseille, 24 july. Brieven uit Constantinopel van den 16 zeggen dat de vorst van Servie geweigerd heeft met Vekik-Effendi te onderhandelen, indien de Muzelmannen zich niet voorafgaendelyk verwyderen, zou hy willen dat de sterkte van Belgrado geslecht werd. Deze eischen worden door Rusland ondersteund.

De vraag van het italiaensche gouvernement om aan de conferentie der mogendheden onder teekenaers van het traktaat van Parys deel te nemen, wordt door Frankryk en Engeland ondersteund.

Parys, 23 july. Heden morgen, ten 11 ure, zijn de stoffelyke overblyfsels van prins Jérôme welke voortloopig in eenen kelder van het hotel der Inva-piden waren geplaatst, naar het pralgraf overge-bragt, welk prins Napoleon in de St-Jeromskapel naby het graf van Napoleon I, ter nagedachtenis van zynen vader heeft doen oprigten.

Men schryft uit St-Petersburg, dat keizer Alexander, op aendrang van Napoleon III, niet alleen in de erkenning van Italie heeft toegestemd, maer ook dat hy eene prinses zynen familie aan den erf-genaem van Victor-Emmanuel ten huwelyk zal geven. Prins Humbert zou met de jonge prinses Maria Maximilienowa, dochter der grootgertogin Maria en van wylen den hertog van Leuchtenberg in den echt treden.

Engeland.

Nood-Manifestatio.

De nood, spruitende uit de katoenkrisis, stygt in Engeland zoo hoog, dat er eene manifestatie plaats gehad heeft, waarop wy de aandacht roepen. Er is te Bridgewater House een meting gehou-den geworden, onder voorzitterschap van Lord Derby, opperhoofd der konservatieve party. Verscheidene konservatieve leden namen er deel aan.

Lord Derby zeide in zyne aanspraak dat de nood toenam in plaats van te verminderen. Te Preston waren 1861 slechts 3039 noodlydenden, nu in 1862 zijn er 12,298 die ondersteund moeten worden. Daarby gevoegd die nog door byzondere ge-holpen worden beloopt het getal arme tot 20,000.

De mejer van Manchester zegde dat de armoede in eenige distrikten zoo schrikkellyk was, dat het gouvernement er zal moeten tusschenkomen.

Eene onderteekeninglyst is geopend geworden in die zelfde zitting. Lord Derby heeft geteekend voor 1000 pond sterling. (25,000 fr.) Zyne vrienden hebben het meestendeel geteeken voor 500 pond, (12,500 fr.) Die eerste lyst heeft 10,000 pond (250,000 fr.) opgebracht.

Mexiko.

Men leest in de *Patrie*: Eene byzonder cor-rispondentie uit Mexiko van 10 july meldt dat de twee amerikaensche kommissarissen, welke Lin-cola naar Juarez gezonden had, de hoofstad van Mexiko verlaten hebben; de uitslag hunner zen-ding, welke in de tegenwoordige omstandigheden van groot gewigt is, is nog niet bekend.

Het mexikaensche gouvernement heeft aan gene-rael Sarogaza bevolen zich tevreden te houden met

met de vaertuigen aan te vallen, de gemeenschap-pelykeden der Franschen te beletten, hunne be-wegingen te belemmeren, maer van zich te wach-ten een' grooten slag aan te gaen, die al de kansen van overwinning aan de Franschen zou geven.

De kiezing van generaal Ortega als onderpres-ident van de republiek heeft plaats gehad ten ge-volge der weigering van Doblado, die, de gebeur-tenissen der toekomst inzien, zich niet heeft willen kompromitteeren en zich met Jaurez ver-liezen.

De voorraeds-vaartvigen, die door de Mexikanen tusschen Vera-Cruz en Orizaba zijn aengevallen geworden, waren geladen met poeder en krygs-voorraed. Eenige zijn gesprongen, en de uiters-heeft zooveel onder de Franschen als onder de Mexikanen vielen dood en gekwetst.

Duitschland.

Frankfort, 21 july. Het gerucht loopt dat de grondslagen van een offensief en defensief verboud, te Coppenhagen, tusschen de koningen van Zweden en Denemarken vastgesteld zijn. Dit verbondschap heeft tot doelwit het hertogdom Schleswig te waerborgen tegen eenen aanval van Duitschland, hetwelk beschouwd wordt als deel makende van de Deensche monarchie.

De constitutie van dit land zal eene aenstaende radikale verandering ondergaen.

Rusland.

Triest, 22 july. Men meldt uit Constantinopel, van den 15, dat eene russische kolon van 4000 man, den 30 july, in de bergengten van Dekwako (Caucase) door de bergbewooners overvallen is, en teenemaal uitgeroed is geworden.

Laetste tydingen.

De *Patrie* van gisteren bevat de volgende nota: Men verzekert dat Garibaldi besloten heeft met 6000 duizend man op het romensche grondgebied te ontschepen; diensgevolge is er een zes oor-logvaartuigen van het eskader van Toulon bevolen tusschen Civita-Vecchia en Terracina te kruissen. M. Montebello heeft insgelyks troepen gezonden om de grenzen te bewaken. Die ontscheping zal samenvallen met een ontzaggelyke manifestatie welke te Rome wordt voorbereid.

Zelfs wordt Corneo aengeduid als punt zynde hetwelk door Garibaldi gekozen is om een voet in de Pauslyke Stafen te zetten, uit oorzaak van de nabyligheit der bergen, waerin de ex-diktator zich eerst willen werpen, om er den partygangers oorlog te voeren.

Er is in de turynse kamer eene wet voorgedra-gegen de veestrykheid welke het tydelyk gezag der Parzen tegen Victor-Emmanuel zouden durven verdedigen.

De conferentie van Constantinopel, handelende door de bemiddeling der europasche konsults te Belgrado, heeft den vorst van Servie verzoekt het tusschen grondgebied te eerbiedigen. Van hunnen kant zullen de Turken den Servieschen eigenoem eerbiedigen.

Prins Michiel heeft de gevraagde verbintenis aengenoemen.

De Franschen hebben den 14 july te Cerro de Bargo een talryk korps Mexikanen overrompeld en verslagen. De Mexikanen hebben den 15 het of-fensief hetnomen en de Franschen aengestast doch zonder uitslag.

Verscheidene transportwagens, onder geleide naar Orizaba gezonden, zijn door de Mexikanen genomen. De Franschen hebben te Orizaba gebrek en krygsvoorraed.

BEMERKINGEN OVER HET BOOREN VAN FONTEIN PUTTEN.

Mynheer de Opsteller,

Ten einde het publiek te verwittigen en de volksbedregerij voort te komen, die men dagelyk aengaende het booren van Spring-putten in dagbladen en annonces uitkraemt, acht ik het my ten pligt, de volgende be-merkingen ter zake aan het geëerde publiek mede te deelen, indien U, my daertoe eene plaats in uwe achtbare blad wilt verleen.

Zekeren jongen putboorder die zich den naam van kustenaar toeigent is niet beschaemd aan het volk en de ligtgeloovige menschen door schriften te willen wys ma-ken:

1° Dit hy alle putten die door slechte bewerking opgehouden hebben van water te geven kan herstellen.

2° Dit hy voorien is van de schoonste getuig-schriften die over al zynen goeden uitslag festatigen.

De lezer wil opmerken dat er geene put-ten te vinden zijn die door zyne bewerking hersteld zijn, en tech beeft hy de schoone schriften er van.

3° Dat hy spring-putten boord aan de ger-ingste pryzen, tevens werklieden vragende die hy duer gaet betalen. Schoon uitvinding goede koop werken en de werklieden duer betalen.

4° Zegt hy zich te gelasten met het maken van kunstige waterleidingen en het opstellen der plannen daer toe noodig; maer iets van al zyne plannen en werk is in gansch Belgie niet te vinden, thans heeft hy nooit geen voet buiten land gezet.

5° Wil hy putten booren op alle dieptens. Achtbare lezer ik meen dat gy de zaak reeds begrypt, die verwaende nyverheids-ridder die zich in de gunst van het publiek aanbeveelt en deszelfs vertrouwen door be-dekte middeelen tracht te winnen, is niet beschaemd te zeggen dat hy diepzinniger is dan de natuer zelve, wyl hy wilt doen fonteinen springen waer de natuer het weigert en het water wilt plaatsen op alle dieptens maer ver-langen zyner kalanten.

Wat er ook van zy, iets wat toch zeker waer is, is dat by slot van rekening eene zaak altyd wel doorboord is: (de beurs van zynen kalant.)

Ik hoop andermael op deze zaak terug te komen en wat dieper in dezelve te treden. My steeds aan het geëerd publiek aanbe-velende voor al hetgeen het putbooren be-treft, heb ik de eer te zijn, Uw dienaar,

J. PETERS, putboorder, Teryken-Houperingen, en by J. Govaerts, negt-Groote merkt, 61, St-Truiden.

Burgerlyken stand der stad Sint-Truiden.

Aengiften van den 19 tot den 26 July 1862, GEBOORTENS.

Mannelyk 2. — Vrouwelyk 4. OVERLYDENS. Bamps, Josephus Henricus, echtgenoot van Maria Josephine Schoofs (Grootte-merkt). Winthagen, Anna Maria, echtgenote van Matheus Leemans, (Hospital). Vanbrabant, Henrikus, Weduwaer van Catharina Coutsoul. (Melveren). Coenen, Gertruis, Weduwe van Egidius Antonius Sweerts. (Diestersche straat). 2 kinderen onder de 7 jaren.

ST-TRUIDEN. — 23 july. Tarwe de 100 fr. 33-00. Koren 25-00. Haver 19-50. Garst 22-34. TONGEREN. — 24 july. Tarwe 103 kilo fr. 33-25. Koren 94 kilo fr. 23-25. Haver. 75 kilo 15-00. Garst 95 kilo 20-00. Aerdap. de 100 kil 6-00.

BEKENTMAKING.

Vonderdag den 7 augustus 1862, om dry uren na middag, ten herberge van de weduwe Henri Knapen te Runkelen, zullen de heeren bestuurders der beur-sen DAVIDTS en GUTSCOVEN, door het ministerie van den Notaris COE-MANS, openbaarlyk doen verpachten:

1° 2 hectaren 21 aren 73 centiaren, beup of land te Graesen by de Orsmaal-straeft, sectie A, nummer 438, in pacht by Henri Grammen van Graesen.

2° 85 aren 60 centiaren beup, te Gorssum, sectie A, nummer 47, by Terbeek achter de slagmolen in pacht by Johannes Borghs van Gorssum.

3° 29 aren 70 centiaren beup, te Runkelen achter de kerk in de achter-ste weide, sectie v, nummer 331, in pacht by Rokert Moers van Runkelen.

OVER TE NEMEN.

METALLE HERBERGS-GERIEF

tegen half-september aenstaende, een-schoon en welgelegen huis, gestaen op den Veikensmerkt, genaemd de CAFE DE L'INDUSTRIE, zetel van de Socie-teit (DEN EDELEN HANDBOOG.)

Zich te bevragen voor alle conditiën by den eigenaer M. Pinoy, brouwer, of by M. Geurts, die het nog bewoont,

BERIGT.

Tegen kermis-St-Truiden aenstaende zal Vanderkerken woonende in den Raem, Zoutstraeft, eene koei van een kalf slagten en het vleesch ervan aan de burgers aan verminderde pryzen ver-koopen.

PRYS-KEGELING,

by J. PHILIPS, te St-Pieter, op pot alle zondagen, te beginnen van zondag 3 augustus, om in eens afgekegeld te worden op den eersten zondag van September.

PHOTOGRAPHIE

H. Blanckart photographe à l'honneur de prévenir le public qu'il quittera cette ville au premier Septembre, les personnes qui désire-raient leur portrait sont priées de venir poser.

TE KOOP OF TE HUREN

Een goed HUIS, met meshof, schuer, stal, moeshof en boomgaard, groot 26 are 15 centiares, gelegen te Grootte Vorssen in het dorp, palende de straat, Joannes Vandepoor en Hubertus Dirick.

Welk huis gelegen in het midden van het dorp, is zeer dienstig voor allen Loophandel.

Zich te vervoegen by den eigenaar den heer Henri DANS, te gemeld Grootte Vorssen of by den notaris COEMANS te St-Truiden.

A VENDRE OU A LOUER

Une bonne Maison, avec cour, grange, écurie, jardin et verger, contenant 26 ares 15 centiares, situés à Grand Fresin, au village, tenant au chemin, à Jean Vandepoor et a Hubert Dirick.

Cette maison, située au milieu du village, est très-propre à tout commerce.

S'adresser au propriétaire le sieur Henri DANS, au dit Grand Fresin ou au notaire COEMANS à St-Trond.

UIT TER HAND TE KOOP:

By Louis EGGEN, op den Houtmarkt, te St-Truiden, een hectaar allerbeste Aerdap pelen in twee perceelen.

PUBLIEKE VERKOOP

van een welgelegen

COMMERCIE-HUIS.

Maendag den vierden augustus 1862, om 3 uren na middag, ten herberge genaemd de Steer, gestaen te St-Truiden op den grooten markt, zal Mevrouw weduwe Trudo Germeyns benefens hare twee zonen door den Notaris COEMANS, publiek, ten meestbiedend en met gemak van betaling verkoopen: Een huis en aenhang gestaen in deze stad in de steenstraat, reengenoten van voren de straat, aen eene zyde den heer Schoubrechts en aen de andere zyde sieur Kleinen.

Aen te slaen tegen half meert 1863.

BERIGT.

Het publiek wordt verwittigt dat volgens voonis door de regibank van Hasselt den 2 July 1862 uitgesproken en den 19 der zelve maand aen Jacobus Nys beteckend, deze, de Bleekey aen de heeren VAN HEER toebehoorende moet verlaten. — Maer dat niet tegenstaende het blyken zal voortgezet worden tot verderre verhuring mits 25 centimen de mand te rekenen van aenstaende maendag 28 July.

LEFÈVRE-CONINKX,

NÉGT., A LA PORTE DE HASSELT

a l'honneur d'annoncer au public qu'il vient de recevoir un grand assortiment de MERCERIES ET SPÉCIALITÉ D'ARTICLES POUR CORDONNIERS,

provenant des premières fabriques du pays et de l'étranger.

Il espère par la bonne qualité de ses marchandises et la modération de ses prix mériter la confiance du public.

Bonne remise aux couturiers.

A la même maison on trouve de la NAPHTÉ, 1re qualité et des célèbres JUPES-CAGES, Thomson breveté de Londres.

Eene jufvrouw verlangt als winkel-dochter geplaatst te worden.

Zich te bevragen ten bureele van het blad.

MEN VRAEGT

Bekwame SLOOT en STOVEMAKERS gasteo zich te adresseren te Tongeren by Lambert Waroux, slotmaker en gebreye-leerden werktuigkundigen.

HOEDEN-MAGAZYN.

H. VANDERBRUGGEN, achter de groote kerk, Ridderstraat, 62, maakt het geerd publiek bekend, dat er by hem te bekomen zyn allerchoonste manshoeden, yktheede en allerlei soorten van fiftaaise hoeden en pastoorse hoeden. Alles naar den laesten smaak en aen de voordeligeste pryzen.

Alsook IMPERMEABELE MANTELS van 15 tot 50 fr.

Het magazyn is voor het publiek open om de waren te bezigtigen.

GEMEENTE HAELEN.

Het gemeente bestuur van Haelen maakt bekend dat op DYNGS DAG, 5 Augustus aenstaende, de gewoonlyke Jaermarkt van Vee, enz, zal plaats hebben.

GEMEENTE GENCK.

Den 26 JULY aenstaende, zal te Genck plaats hebben de Markt welke jaerlyks gehouden wordt, den laetsten ZATERDAG van de maend July.

BERIGT

M. THOMAS-VANDENRIYN.

maakt het geerd publiek bekend dat by zyne wooning, uit de Brusthemstraat in de Zoutstraat overgebragt heeft, nefens den heer Laermans, hofdevetter, en dat hy zynen handel in STOPPEN voor Wyn en Likere-flesschen voortzet. Hy beveelt zich in de gunst van eenieder.

AVIS.

On demande une Fille de boutique, de préférence une demoiselle de la campagne, pour apprendre le commerce. S'adresser au bureau du journal.

Men vraegt eene Winkeldechter, by voorkeur eene jufvrouw van het dorp, om de commercie te leeren. Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

MAGAZYN

van

KOLEN-GRUIS

Guillaume MASSA, van Buvingen, maakt het geerde publiek bekend, dat hy zich gelast met het leveren van Kolen en Gruis, eerste kwaliteit, aen de geringste pryzen, per wagon en per halven wagon. Men kan by hem brand bekomen, naer verlangen, uit alle koolkuilen, voor keukenvuren, smedereijen en kareelovens, aen dezelfde pryzen als op de kuil, en met alle gemak van betaling.

Zyn Magazyn is insgelyks voorzien van schoone dennen, kepers, balken, rekwerk en van al wat den timmer- en rademkersstiel aengaet.

GROOTE VERMINDERING VAN PRYS

J. Messens, op de Hoogbrug, St-Truiden.

ALLERBESTE

DROOG SPEK 70 Centimen

Al wie eene vakerere thee rechte id zult nemen, zal my eene groote vermindering te prys bekomen.

FEU D'ARTIFIC.

MARTIN MICHALITZ, GRAND-PLACE

N. 3, Saint-Trond.

Se charge de la livraison de tout ce qui concerne un Feu d'Artifice, le tout a des prix raisonnables.

En s'adressant à lui huit jours d'avance, on peut être sûr d'avoir de pièces faites par un homme qui comprend son métier.

TE HUREN tegen Half-Meert

aenstaende het

COMMERCIE-HUIS,

genaemd de GULDEN VISCH, op de Ridderstraat

Zich te vervoegen voor de conditien by den eigenaar, 694, Hamelstraat.

UIT TER HAND

TE HUREN

Eene GRAEN-WATERMOLEN met dry koppelen steenen op de rivier de Gheue, tegen den steenweg van Diest op Hasselt, voor den 3 October 1862, toebehoorende aen den Heer Vandenhove, ondervoorzitter by de regibank te Leuven, alwaer de liefhebbers zich kunnen presentereen of op zyn buitengoed te Herck de-Stad.

AVIS.

J. NEYS, blanchisseur, et G. VANLAER, élève de l'école de teinture de Paris, breveté de S. M. Le Roi des Belges; ont l'honneur d'informer le public qu'ils viennent de monter un

ATELIER

DE TEINTURE DE DÉGRAISSAGE ET DE LAVAGE A NEUF,

Rue de Vaches, 820, à Saint-Trond.

Teinture et dégraissage de châles, cachemires, crêpe de Chine et autres, rubans, plumes, feutres, paletots, pantalons, gilets, robes, etc.

Teinture de tapis en deux couleurs, impression sur soie et laine.

Mouage et apprêt de soieries, etc.

Le tout à des prix très-modérés.

TE BEKOMEN BY

SCHEVENELS-VANWIST,

Poinpmaker, Dietersche-straat, N. 62, tegen de Abdy, allerhande soorten van hout en grof yzer voor smeden en landbouwers, yzere assen, zwoedsche yzere schuppen, yzer in platen en in baren, alle soorten van nagels, kettingen, sloten, schroeven, zigten, zeyders, yzere draed, fourneuen en ketels, yzere alle kenkenprief en al de gereedschappen voor hoefsmeden, slot- en stovenmakers, schynwerkers, timmerlieden, rademakers, enz, enz, en eene menigte voorwerpen met den artikel oin betrek staende

Alles aen eenen prys buiten alle konkurrentie. Opkoop en voordeelige verwisseling van alle oud yzer, tin, koper en lood.

DEHAUT - PILULES. Deze nieuwe samenstelling, gegroot op de legingelen, is niet gekend door de oude geneesmeesters, vervult met een merkwaardig geluk al de voorwaarden van de purgande geneesmiddelen behandeling. In tegenstrydigheid met de andere purgiermiddelen, werkt dit middel naer als het met goed voedsel en versterkende dranken genomen wordt. Het mist nooit zyn nutweksel, zoodat dikwyls het gebruik is met heil Sedlitz-water en andere purgiermiddelen. De dosis is gemakkelij te regelen, volgens den onderom en de kracht der personen. Kin (oud) menschen en de zwakste zieken kunnen het middel, zonder de minste hindernis verdragen. Iedereen kijst, om te purgeren, het ver en het eetmaal, die hem volgens zyne gewoonten het best passen.

Maer men ziele by het purgeren ten gevolge der goede voeding niet vermooit, besluit men listelyk te herbeginnen zoo dikwyls het noodig is. De geneesheeren, welke dit middel gebruiken ontmoeten gene zeken meer die aarzelen om te purgeren; onder voorwysdel van siekten, smack of door de vrees van zich te verzwakken. De langdurigheid der behandeling is geene hinderpael meer, en als de ziekte by voorbeeld vereischt, dat men twintigmaal aeltereen purgeert, zoo is men niet meer tegengehouden door de vrees van er voor het einde te moeten uitscheiden. De voordeelen zyn nog kostbaarder, wanneer het ernstige ziekten getyt, zoodat gezwollen verstoppen, stuid-ikkten, ware werkoutherden, en al andere aendoening, welke men voor ongeenslaer aanziet en die nogtans voor eene regelmatig en dikwyls herhaalde purgatie wyken. Men raedplege de Middel de purgation purgative van docter DEHAUT, een boek van 264 bladziden, kosteloos afgelevert, Barys, apothek van docter DEHAUT en in al goede apotheken van Europa. 5 fr. en 75.

Depot te St-Truiden by M. POLS; Apotheke Ridderstraat.

LETTERKUNDIG BERIGT.

Daer wy op aendringen van vele onzen geneerde personen, onderhandvige aenstaende DE ZOT in een boek deel gien uitgeven, is de prys vastgesteld: Voor de inleekenaers, fr. 1.25. Voor de nietleekenaers, fr. 1.50. eerstdaegs te bekomen in ooten winkel.

AVIS IMPORTANT.

J. PETERS, FILS ET Cie.

artiste mécanicien, entrepreneur de Puits artésiens.

a l'honneur d'informer le public qu'il vient de s'établir en la dite qualité comme successeur de son père F. PETERS, Marché au bois N. 751, St-Trond.

Il se charge de la PERFORATION de PUIES ARTÉSIENS, de fournir de l'eau à toutes sortes de pompes, et aux grands puits.

Il est pourvu d'un grand nombre de certifications, constatant le succès et les avantages des beaux et nombreux puits artésiens qu'il a faits partout, et parmi lesquels il s'en trouve qui donnent 3000 litres d'eau par minute et dont le jet s'élève à 20 pieds au-dessus du sol.

Il se charge aussi de la recherche de toutes sortes de matières minérales, de conduits d'eau artificielle et du dessin des plans pour tout ce qui concerne son métier, ainsi que du rétablissement des puits qui, par suite de mauvaise exécution ont cessé de fournir de l'eau.

Ses instruments sont des plus propres et des plus aptes à percer toutes sortes de pierres et à surmonter tous les obstacles.

Il perfore des puits de toutes les profondeurs.

Le tout au plus bas prix.

Il demande de suite un ou deux bons ouvriers, versés dans le métier, contre bon salaire.

VERTER-UREN VAN DEN

YZEREN WEG.

St-Truiden naer BRUSSEL, LUK, ANI-

WERPEN en GENT.

'S morgens 8 uren 15 minuten. Na middag 1 uren 19 minuten. 'S avonds 8 uren 00 minuten.

St-Truiden naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEU.

'S morgens 9 uren 33 minuten. Na middag 3 uren 57 minuten. 'S avonds 7 uren 35 minuten.

Postwagendienst

Van St-Truiden naer Tongeren: 's morgens om 9 ure en namiddag om 3 ure.